

Prednosti i nedostaci studiranja na Agronomskom fakultetu

Ramona Franić, koordinatorica za kvalitetu na Agronomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu

Okrugli stol o budućem obliku školovanja na Agronomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu
Sveučilište u Zagrebu Agronomski fakultet, Zagreb, 4. ožujka 2020.

Sadržaj prezentacije

- Zašto studirati na Agronomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu?
- Osvrt na nastavne programe i promjene tijekom posljednjih 30 godina
- Specifičnosti nastavnog procesa prema standardima bolonjskog obrazovnog sustava
- Specifičnosti studiranja u domeni agronomskih znanosti s posebnim osvrtom na AF
- Uočene prednosti i nedostaci
- Izazovi u budućnosti

Zašto studirati na Agronomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu?

- Stogodišnja tradicija
 - dugogodišnja opstojnost kao jamstvo kvalitete nije u novije vrijeme potvrđena interesom za upis
- Rezultati reakreditacijskih postupaka
 - identificiraju prednosti, ali i upozoravaju na nedostatke u obrazovnom sustavu i potiču na izvrsnost i konkurentnost
- Prepoznatljivost na tržištu rada
 - problem neusklađenosti akademskih kvalifikacija s NKZ-om (posebno BS programi koji nisu prepoznati)
- Zapošljivost agronoma
 - odraz i ukupnog stanja u gospodarstvu i struci, a ne samo kvalitete završenih studenata

Nastavni programi kroz vrijeme

- Od 1919. godine, otkada je utemeljen Fakultet, nastavni programi su se prilagođavali vremenu i zaključno s bolonjskim procesom ukupno su suštinski mijenjani 13 puta:
 - 1919. kreće se s jednim općim smjerom
 - u nekoliko navrata se programom predviđaju zajedničke početne godine studiranja, a potom usmjerenja
 - 1963. godine se formiraju tri odsjeka (Biljna proizvodnja, Stočarstvo, Poljoprivredna ekonomika)
 - 1978. se formira pet smjerova, a od ak. godine 2005./2006. postoji devet preddiplomskih i trinaest diplomskih studijskih programa
 - danas, osim preddiplomskih programa, nudimo 15 diplomskih programa, tri poslijediplomska specijalistička studija te poslijediplomski doktorski studij

Specifičnosti nastave prema „Bolonji”

- „Lomljenje” obrazovnog procesa u dvije, odnosno tri faze - 3-2-3
 - prihvaćanje sustava lako prepoznatljivih i usporedivih stupnjeva kvalifikacija, uz uvođenje dodatka diplomi (*Diploma Supplement*)
 - cilj je promicanje zapošljavanja europskih građana i međunarodna konkurentnost europskog sustava visokog obrazovanja
- Problemi oko definiranja ishoda učenja i izlaznih kompetencija
 - standardi propisani Zakonom o hrvatskom kvalifikacijskom okviru
 - teško „ukalupljivanje” u standarde: otpor nastavnika prema korištenju preporučenih glagola, neshvaćanje kvalifikacijske razine, osjećaj ugroženosti akademske slobode i sl.
- Nastavne metode usmjerene na studenta, umjesto na nastavnika
 - ključni su ishodi učenja i izlazne kompetencije, a manje nastavni sadržaji i forma izvođenja

Specifičnosti studiranja u agronomiji s posebnim osvrtom na AF

- Odnos temeljnih tehnoloških znanja i vještina u odnosu na specifičnosti struke
 - trebaju li nam opća ili specifična znanja iz matematike, biologije, kemije?
 - trebamo li intenzivniju specijalizaciju (što je, primjerice, bila preporuka za studijski program Agrarne ekonomike)
- Dodir s područjima izvan biotehničkih znanosti (tehničko, društveno, umjetničko područje)
 - područje biotehničkih znanosti razvojem tehnologije postaje sve diversificiranije
 - omogućuje, odnosno uvjetuje interdisciplinarnost
- Praksa, terenski rad, laboratorijska istraživanja, projektna nastava, intenzivna međunarodna suradnja s respektabilnim visokoobrazovnim ustanovama
 - laboratoriji, pokušališta, vozni park
 - Gospodarski savjet, Savjet lokalne samouprave, intenzivna stručna suradnja s gospodarskim subjektima

Prednosti i nedostaci studiranja na Agronomskom fakultetu

○ Ustanovljene prednosti

- ponuda raznovrsnih obrazovnih programa koji prate suvremene trendove (ekološke teme, gospodarenje otpadom, zaštita okoliša, genetika, socijalna uključenost itd.)
- primjeren odnos broja nastavnika i broja studenata te pohvalan odnos nastavnika prema studentima
- primjena raznolikih nastavnih metoda i modela učenja i poučavanja
- omogućeno usavršavanje nastavnika, naročito mladih, u suvremenim pedagoškim vještinama (radionice, okrugli stolovi, predavanja nastavnika-pedagoga...)
- omogućeno stjecanje dodatnih kompetencija za studente (studentske tribine, radionice, suradnja na projektima...)
- izvannastavne aktivnosti za usavršavanje vještina
- sustav mentorstva i tutorstva

Prednosti i nedostaci studiranja na Agronomskom fakultetu

○ Uočeni nedostaci

- horizontalna i vertikalna preklapanja sadržaja predmeta i studijskih programa
- kozmetičke, a ne suštinske promjene i ažuriranja nastavnih programa
- nejasno definirani ishodi učenja i izlazne kompetencije (uz slabu, odnosno nikakvu suradnju s poslodavcima, nedostaju analize tržišta rada)
- nedovoljno praktičnih vještina i dodira s terenom (prema ocjeni samih studenata)
- upitne kompetencije iz domene snalaženja u nepredvidljivim okolnostima, razmišljanje, zaključivanje, analiza/sinteza, rješavanje praktičnih poslovnih zadataka
- nedovoljno izražene prezentacijske vještine, samostalnost, timski rad i suradničko ponašanje, profesionalna i društvena odgovornost
- nejasno pozicioniranje u širem strukovnom, a naročito makroekonomskom i globalnom okruženju (usko područje djelovanja, uglavnom lokalno i nacionalno)

Izazovi u budućnosti

- Zapošljivost agronoma
 - Treba li tržište rada stručnjake naših profila?
 - Imaju li tražene kompetencije?
 - Kako uopće obrazovati stručnjake za BUDUĆA zanimanja?
- 3+2 ili 5+0 ili 4+1?
 - NKD ne prepoznaje preddiplomsku razinu kvalifikacija i popratna zanimanja – u Registru HKO-a je prijavljeno devet preddiplomskih programa, odnosno SZ-a (nakon zajedničkog projekta s FABZOS-om)
 - daljnje prijave u Registar HKO-a ostalih standarda zanimanja te popratnih standarda cjelovitih ili djelomičnih kvalifikacija i kurikula (koji se ponešto razlikuju od sadašnjih nastavnih programa)
- Prilagodba nastavnih programa
 - omogućiti veću fleksibilnost s ciljem ostvarivanja ishoda učenja i kompetencija, bez obzira na formu stjecanja (formalno, neformalno, informalno)
 - obavezno uključivanje poslodavaca u kreiranje programa